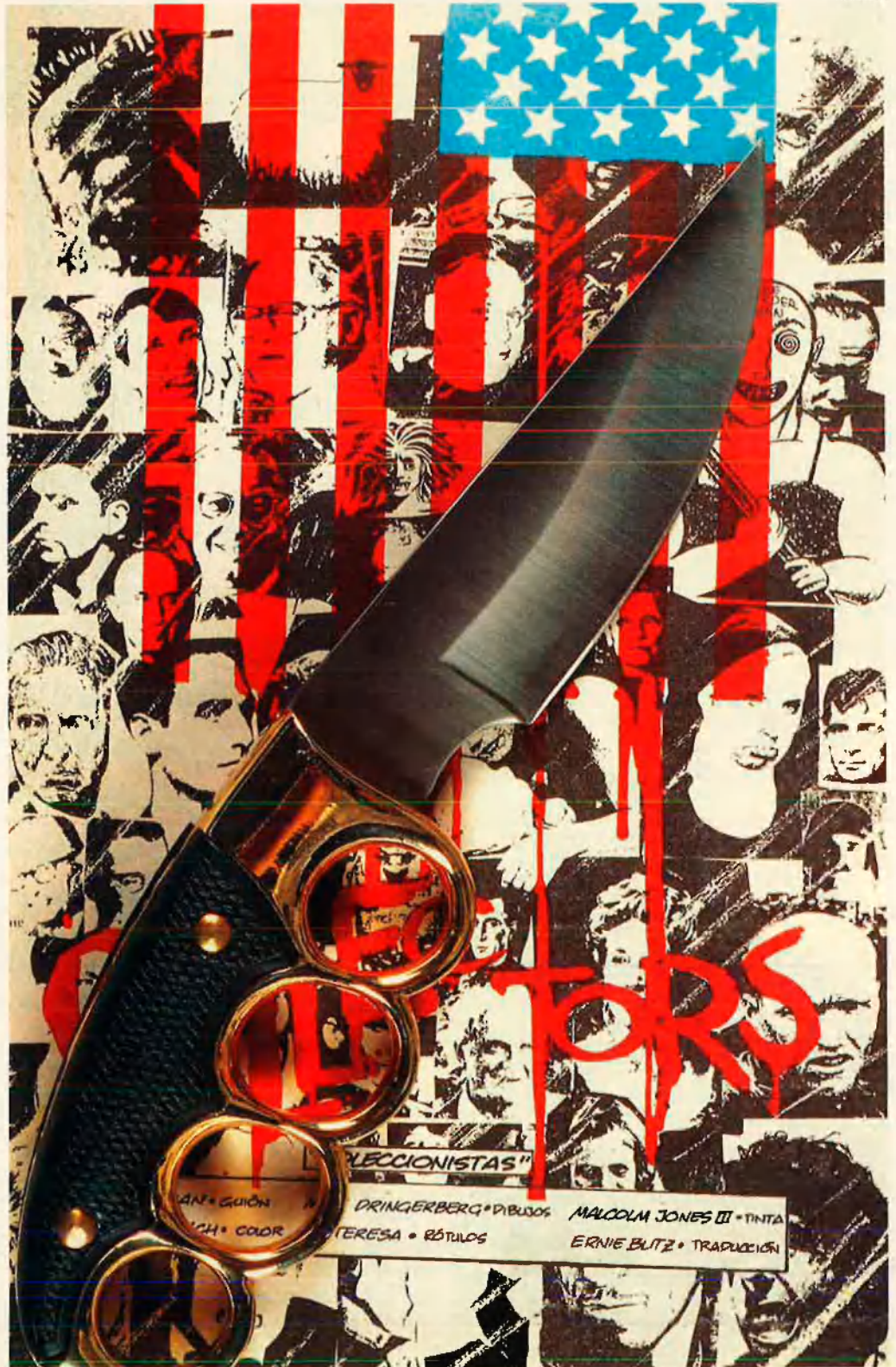

Caim es prepara per

RAFA GIL

El crim no ha fet més que cohesionar-se i avançar des que Caim va impregnar el Gènesi amb el seu estigma homicida. Tot i que les estadístiques indiquen ara una estabilitat, els assassinats massius tecnificats i els crims en sèrie augmentaran en el futur, segons la majoria dels criminalistes. Alguns d'aquests no dubten a assenyalar un perill encara més ominós: la prevenció d'aquest tipus de delictes ni tan sols és prevista pels organismes pertinents.

al 2000

Novembre de 1991. Stéphane Bourgoïn, codirector de la unitat de Ciències del Comportament al Centre Internacional de Ciències Criminals de París, entrevista en una presó d'alta seguretat de Florida el canibal Otis Toole, company de crims de Henry Lee Lucas, l'assassí sistemàtic més famós dels últims temps. Aquest és un extracte de la conversa.

—Quants assassinats havia comès vostè quan va conèixer Lucas?

—Ni tan sols els comptava.

—Molts?

—Sí, però ni m'hi fixava...

—Què li empenyava a cometre un crim?

—Bé, doncs si algú em colpejava o tractava d'enganyar-me... aleshores d'una manera o altra me'n venjava... però no era per una sola cosa, sinó per moltes altres. No arribe a explicar-m'ho.

—I amb Henry, quants mataren?

—Més d'un centenar. Cent cinquanta, crec.

—Qui matava més?

—Ell. Matava una dona, i una vegada morta, se la follava. I després encara volia tirar-se un gos... Una vegada el vaig veure tirar-se una vaca (riu). Li vaig dir: "Exageres, amic".

—Què sentia quan matava?

—Com una descàrrega d'adrenalina... com col·locar-se... com un llamp al cervell.

—Alguna vegada va arribar fins i tot a crucificar les seues víctimes.

—Sí, sí, teníem una mena d'altar i els tallàvem la gola, bevíem la sang i de vegades bullíem els cadàvers... hi havia una gran festa durant la qual ens menjàvem algú i alguns animals.

—Era quan formaven part d'un culte satànic?

—Oh, sí.

—Com es deia la secta?

—La Mà de la Mort... fa anys que existeix... va ser Henry qui primer en va parlar, d'això.

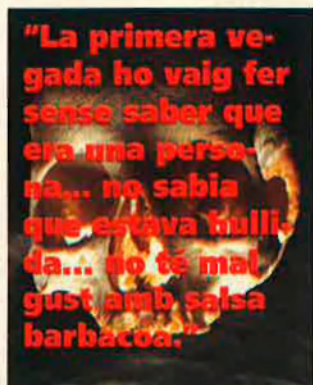
—Sempre es menjaven les seues víctimes?

—La primera vegada ho vaig fer sense saber que era una persona... no sabia que estava bullida... no té mal gust amb salsa barbacoa... la meua pròpia recepta de salsa barbacoa (somriu).

El diàleg finalitza. El pres s'acomiada de l'investigador prometent-li que si li escriu al penal,

Imatges de l'atemptat amb gas sarín al metro de Tòquio. Tot apunta que la secta Aum Veritat Suprema va ser l'autora del sabotatge al ferrocarril urbà japonès. Per la revista Time, "l'atac de Tòquio és possible que siga una mostra d'allò que pot succeir en el futur".

li contestarà amb una carta "llarga i bonica". Bourgoïn va entrevistar Toole per al seu llibre *Serial Killers*, en què tractava d'esbrinar com funciona la ment d'un assassí sistemàtic, que a més es va complicar amb una secta aniquiladora. No hi va reeixir. Ells protagonitzen un dels grans misteris de la societat contemporània: de fet són els moderns *homes del sac*. Ningú no sap ben bé per què maten. La criminologia i les indagacions de la policia trontollen al seu davant. Com també ho fa enfront d'un terror que ha superat la membranosa frontera dels malsons militars: l'accés de civils a armes químiques, biològiques i radioactives. L'atemptat recentment produït a Tòquio amb gas sarín, del qual se sospita que fou protagonista la secta Aum (primera paraula dels *mantra* budistes). Veritat Suprema, no ha fet més que confirmar una sèrie d'advertències científiques i sociològiques. Segons la revista *Time*, "l'atac de Tòquio és possible que només siga una mostra d'allò que pot succeir en el futur". La sofisticació del crim, matar per motius que escapen a qualsevol deducció, juntament amb l'augment de la criminalitat dels menors i la solidificació del crim organitzat, són els més que probables eixos sobre els quals s'implantaràn les tremolors urbanes de l'endemà.

Estadístiques estables. Garófalo, un dels creadors de la criminologia moderna, tenia com a màxima que la delinqüència mai no desapareix, sinó que es transforma. És tan inherentment arrelada a l'home que només muta com a conseqüència de la seua evolució. En termes quantitius, podríem dir que, en l'actualitat, el crim viu uns moments de relativa serenitat: encara que el nombre d'assassinats s'ha incrementat en la majoria de països desenvolupats des de 1950, el nivell actual està molt per sota

dels índexs del passat. A Anglaterra, en la dècada passada, els crims violents van augmentar en un 115% fins que als noranta comencen a estabilitzar-se. A Amèrica, l'any punta d'assassinats d'aquest segle va ser 1980. Al nostre territori, el fulgor del crim va venir amb l'època de la transició democràtica i els primers vuitanta, quan l'esperança de la creació d'una nova vida era aprofitada pels que volien delinquir a partir dels buits legals i normatius existents en aquell temps. Les estadístiques de la policia diuen que, a nivell estatal, el 1990 es van perpetrar 640 homicidis; el 1991, el nombre va baixar a 390, per a pujar després a 412 el 1992 i a 438 el 1993. Una xifra que oscil·la entre uns paràmetres de normalitat. Hi ha una sèrie de motius per a explicar aquesta estabilització. El doctor en Psicologia Vicent Garrido, professor convidat de la Societat Britànica de Psicologia i professor titular de la Universitat de València, reflexiona sobre ells: "Ha crescut molt a nivell mundial la col·laboració ciutadana amb la tasca investigadora. Les denúncies augmenten, com també la professionalització, tecnologia logística i la interconnexió de les forces de la policia. Un altre factor que cal tenir en compte és que cada vegada hi ha menys joves, el *baby boom* dels anys seixanta, que va produir un gran nombre d'adolescents als vuitanta, va minvant. I com que els joves han format part sempre de les grans bosses de delinqüència violenta, si són menys, en termes estadístics disminueix la violència." Garrido considera que hi ha motius per a sentir angoixa social davant el desenvolupament del crim, i també pel fet que els polítics aprofiten aquesta inquietud per endurir les mesures de control social. Qualitativament, la virulència dels crims s'incrementa, inclosos els perpetrats per menors. S'han acabat els grans discursos ètics i predomina la relativitat. El desenvolupament científic contrasta enormement amb el detriment de les relacions interpersonals, i tot i els avenços del progrés, hem fracassat pel que fa a la integració de les capes urbanes marginals dins del sistema, les més proclius al delictes. Hem de reconèixer a més a més el fracàs del sistema de justícia, que en realitat no dona una resposta correcta al crim, se centra en la resposta punitiva, però no en la prevenció. En aquest magma de disgregació, el fet que un acòlit d'una secta es convertesca en assassí violent només depèn del fet que li ho exigisca el líder."

Les sectes i la destrucció. El fenomen és vell: seguint les ordres dels fundadors d'una secta, els acòlits abracen la mort. Recordem els horrors de Guyana, quan 900 persones moriren

RAFA GIL

La violència relacionada amb menors augmenta. La taxa d'homicidis perpetrats per menors des del 1985 als EUA s'ha duplicat. Al nostre país són predominantment els delictes sexuals protagonitzats per adolescents els que no deixen d'augmentar.

Els experts en seguretat internacional vaticinen un increment progressiu de sectes apocalíptiques destructives amb vista al segle vinent.

per satisfer les directrius del seu gurú; Waco (Texas), on David Koresh va instar a la calcinació més de vuitanta dels seus deixebles davidians o el sacrifici a Suïssa i Canadà de gran nombre d'adeptes a la secta del Temple del Sol.

Però dos nous motius de pànic han anat lligats als successos de Tòquio. El primer és l'actuació de manera criminal exògena (és a dir, els adeptes contra individus indiscriminats de fora de la secta) dels sospitosos de l'Aum Veritat Suprema. No hi ha gaire precedents, sempre que no englobem dins d'aquesta concepció de fanatisme el terrorisme polític. Els antecedents més coneguts, els protagonitza-

ren els seguidors de Charles Manson, que assassinaren a finals dels seixanta en matança ritual l'actriu Sharon Tate; els apòstols del culte de Matamoros a Mèxic, als qui el padrí Adolfo Jesús de Constanzo va instar a devorar el cor de més de catorze víctimes; i la secta Mà de la Mort de Henry Lee Lucas i Otis Toole (els seus crims podrien superar les tres-centes víctimes). El segon nou factor d'alerta és l'accés impune a les noves tecnologies de terror, allò que, segons Manuel Jordan, professor de l'Institut de Criminologia i de l'Institut de Seguretat Pública de València, "marcarà l'evolució del crim. L'assassinat seguirà el seu transcurs natural. Com fins ara, els homes continuaran matant més i amb més violència que les dones. Les noves tecnologies en explosius, composts químics o creació de virus bacteriològics facilitaràn sobre tot el crim indiscriminat. I això és imparable: la civilització tecnològica avança tant en el camp de la saviesa com en el del delictes."

Tot i que en el camp del terrorisme internacional es va reduir el nombre d'atemptats el passat any (de 432 el 1993 a 321 el 1994), els experts en seguretat internacional vaticinen un increment progressiu de sectes apocalíptiques destructives durant el segle vinent. Fins i tot es parla de terrorisme *free lance* a càrrec de petits grupuscles independents dominats per un histerisme il·luminat. Les sectes antiespirituals capten molta gent en aquesta època antiespiritual, convingent la seua teologia amb un suport càlid des del primer moment. Per al doctor en dret penal per la Universitat de Bolonya i secretari de l'Institut de Criminologia de València, Jaume Peris, "vivim en una època de disgregació on s'ha perdut l'hegemonia d'unes determinades creences anímiqes. Les sectes destructives són

un recer per aquells que amb una condició de creure's en possessió de la veritat, necessiten destacar". La majoria d'aquests grups demanen als seguidors cometre actes violents com a única via per a la salvació. La deshumanització de l'enemic és tradicional (consideren fills del dimoni els no creients) per convertir l'assassinat en cosa més senzilla, que és legítima amb la fe. Les armes químiques faciliten la missió: la seta Sol Naixent ja intentà als anys setanta enverinar diversos dipòsits d'aigua de ciutats americanes amb bacteris de tifus. Al nostre país, es detectaren fa uns anys contenidors d'aigua d'algunes ciutats enverinats, i es va especular amb la hipòtesi que els autors foren fanàtics sectaris.

Inhumanitat i organitzacions del crim.

Si les noves tecnologies per a l'assassinat beneficien algú és al crim organitzat. Dins de la Comunitat Europea, les màfies tradicionals, i algunes de noves, com les vietnamites del contraban de tabac que actuen a Berlín, alimenten l'economia global amb 500.000 milions de dòlars, segons diuen els periodistes Jürgen Roth i Marc Frey al seu llibre *Europa en las garras de la mafia*. Segons aquests periodistes, el crim organitzat es prepara per a donar a Europa un colp decisiu: establir una societat paral·lela que es pot convertir en un perill vital per a les democràcies europees. Pel catedràtic de medicina legal de la Universitat de València Delfín Villalaín, "les màfies creixeran desorbitadament els anys vinents, beneficiant-se dels avantatges tecnològics i ramificant-se més enllà dels estats". Villalaín hi veu la més seriosa amenaça del crim, i també "l'augment de la violència practcada per menors en anys pròxims en què és probable que es tornen més cruels les relacions socials". De fet, la taxa d'homicidis practicats

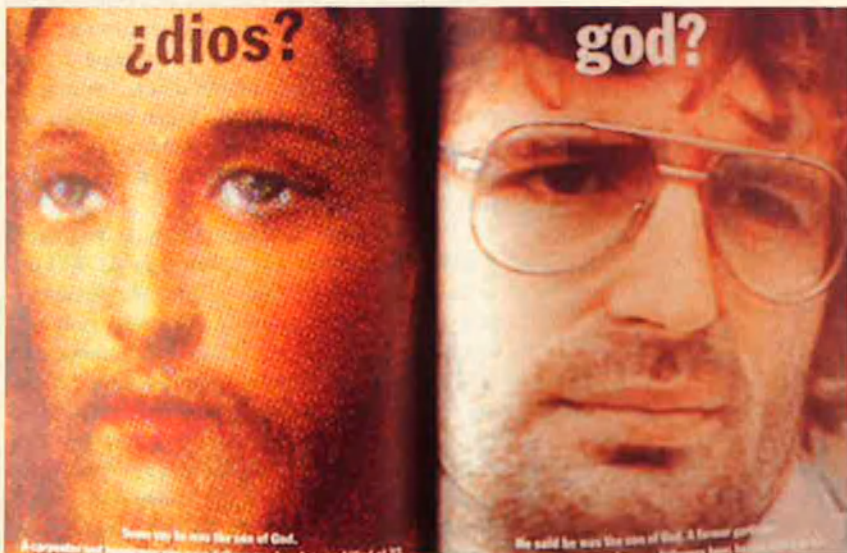
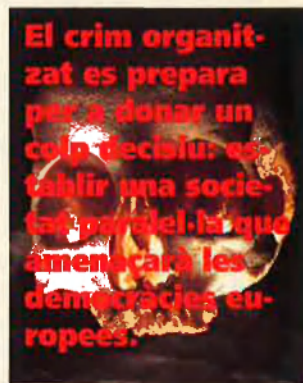
ARXIU

Antonio Anglés, presumpte autor del triple crim d'Alcàsser. Integrant ja de la galeria popular dels delinqüents més temuts, alguns psicòlegs el reconeixen com assassí en sèrie autòcton. No obstant, la majoria el consideren un assassí de masses potencial.

per menors des de 1985 als EUA s'ha duplicat. Al País Valencià, la fiscalia de menors adverteix d'un augment alarmant dels delictes comesos per adolescents. Pel doctor Vicent Garrido, "casos com el del jove català que va cometre un parricidi amb una ballesta deuen estar considerats dins de la complexitat de la psicopatia, i és increïble que no existesquen programes preventius respecte a aquest i a d'altres tipus de crim". La manca de plans de prevenció és reconeguda per fonts d'Institucions Penitenciàries del País Valencià, tot i assenyalar que l'assassinat sistemàtic és probable que augmente en un futur a l'estat espanyol.

El criminal sistemàtic (el que mata tres o més vegades en accions separades durant un lapse temporal) ha existit sempre, però és provat que la societat neo-liberal els potencia. Al llarg del seu procés de socialització, aquests assassins han perdut l'empatia (poderós sentiment interior inhibidor de la violència, que ens fa participants d'un seguit de normes morals i ètiques comunes) amb la resta de la raça humana. Són profundament egocèntrics i molt intel·ligents. Comprenen les normes socials, però no els importen. És molt difícil atrapar-los (sobretot als Estats Units, on cada estat té la seua pròpia jurisdicció, i poden fugir d'un territori a un altre) perquè no tenen mòbil i acostumen a canviar de mètode de matar. Tot i que els més famosos per les seues carnisseries són americans (John Wayne Gacy, el mutilador d'homosexuals ajusticiat recentment, o Albert Desalvo, l'estrangulador de Boston), a l'estat espanyol n'hi ha diversos casos, com El Arropiero, que va cometre més de vint assassinats per diverses zones de l'estat. Malgrat que alguns psicòlegs han volgut catalogar Antonio Anglés dins d'aquesta categoria, la majoria el consideren un *mass murder* (assassí de masses, que mata diverses víctimes alhora i en un mateix indret) potencial. Segons Vicent Garrido, "en la mesura que hi ha gent que es desenvolupa fora d'un nucli d'empatia i hi ha desarrelament social, com succeeix als nostres dies i succeirà amb més freqüència en el futur, es potencia molt la probabilitat d'augment d'aquests criminals". Les paraules finals de Garrido són tan desassegadores com els individus als qui les dedica: "ells són el reflex en negre de la societat. Són malalts en la mesura que aquesta ho és, perquè al seu interior alberguen les incògnites més tenebroses del desenvolupament de la condició humana".

Dues pàgines de la revista 'Colors'. Els dissenyadors gràfics enfronten la figura de Crist amb la de David Koresh, instigador de la matança de Waco.

El criminal sistemàtic (el que mata tres o més vegades en accions separades durant un lapse temporal) ha existit sempre, però és provat que la societat neo-liberal els potencia. Al llarg del seu procés de socialització, aquests assassins han perdut l'empatia (poderós sentiment interior inhibidor de la violència, que ens fa participants d'un seguit de normes morals i ètiques comunes) amb la resta de la raça humana. Són profundament egocèntrics i molt intel·ligents. Comprenen les normes socials, però no els importen. És molt difícil atrapar-los (sobretot als Estats Units, on cada estat té la seua pròpia jurisdicció, i poden fugir d'un territori a un altre) perquè no tenen mòbil i acostumen a canviar de mètode de matar. Tot i que els més famosos per les seues carnisseries són americans (John Wayne Gacy, el mutilador d'homosexuals ajusticiat recentment, o Albert Desalvo, l'estrangulador de Boston), a l'estat espanyol n'hi ha diversos casos, com El Arropiero, que va cometre més de vint assassinats per diverses zones de l'estat. Malgrat que alguns psicòlegs han volgut catalogar Antonio Anglés dins d'aquesta categoria, la majoria el consideren un *mass murder* (assassí de masses, que mata diverses víctimes alhora i en un mateix indret) potencial. Segons Vicent Garrido, "en la mesura que hi ha gent que es desenvolupa fora d'un nucli d'empatia i hi ha desarrelament social, com succeeix als nostres dies i succeirà amb més freqüència en el futur, es potencia molt la probabilitat d'augment d'aquests criminals". Les paraules finals de Garrido són tan desassegadores com els individus als qui les dedica: "ells són el reflex en negre de la societat. Són malalts en la mesura que aquesta ho és, perquè al seu interior alberguen les incògnites més tenebroses del desenvolupament de la condició humana".

Joan M. Oleaque